

ภาคผนวก ก
บทสนทนาของกฤษณะ

บทสนทนาของกุยแก

บทสนทนาที่ 1

โจโล : “เล่าปีนี้ใจใหญ่ บังอาจให้มีหนังสือมาห้ามเรา เมื่อพิเคราะห์ดูก็เห็นว่าเล่าปีจะคิด ล่อลวงเราด้วยกลอุบาย ชอบให้ตัดศีรษะผู้ถือหนังสือเสีย แล้วให้เรงยกเข้าตีเอาเมืองซีจิวนี้จึงได้”

กุยแก : “เล่าปีนี้เป็นคนสัตย์ซื่อ ซึ่งจะให้ฆ่าผู้ถือหนังสือนั้นไม่ควร ขอให้ตอบเข้าไปเอาใจ เล่าปีไว้ ต่อภายหลังจึงยกเข้าตีเอาเมืองซีจิวเห็นจะได้โดยง่าย โจโลเห็นชอบด้วย จึงให้เลี้ยงดูผู้ถือ หนังสือ แล้วยังตรึกตรองคิดการที่จะแต่งหนังสือตอบเล่าปีอยู่” (น.142)

จากบทสนทนาข้างต้น โจโลปรึกษากุยแกว่าควรจะฆ่าผู้ถือหนังสือของฝ่ายเล่าปี แล้วยกทัพ ไปตีเมืองซีจิวดีหรือไม่ เมื่อกุยแกได้ฟัง ก็ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา ตอบคำถามโจโล โดยกล่าวถึงนิสัยที่เด่นชัดของเล่าปีว่าเป็นคนสัตย์ซื่อ เพราะเมื่อครั้งที่เล่าปียก จะยกเมืองเกงจิวให้เล่าปีนั้น เล่าปีก็ปฏิเสธด้วยเพราะเล่าปียกเป็นญาติ มิฉะนั้นตน อีกทั้งเล่าปียก ยังมีลูกหลานอีกมาก จึงปฏิเสธไม่รับเอาเมืองเกงจิว แสดงให้เห็นว่าเล่าปีเป็นคนมีนิสัยซื่อสัตย์ ไม่คิดเอาประโยชน์กับผู้เป็นญาติแม้มีโอกาส

ดังนั้น การที่กุยแกตอบ โจโล ไปว่า “เล่าปีนี้เป็นคนสัตย์ซื่อ ซึ่งจะให้ฆ่าผู้ถือหนังสือนั้น ไม่ควร” จึงสอดคล้องหลักคุณภาพในการตอบคำถาม เพราะข้อมูลที่พูดนั้นผู้พูดรู้จริง มีหลักฐาน เพียงพอเป็นความจริง และจากการพูดของกุยแก เป็นผลให้โจโลมิได้ฆ่าผู้ถือหนังสือของเล่าปี

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยแก ใช้หลักคุณภาพในการสนทนาทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 2

โจโล : “ลิไปยกมาตีเมืองกุนจิวนี้เห็นว่าครอบครวัเรากระจัดกระจาย จำเราจะยกทัพ กลับไปต่อรบด้วยลิไป”

กวยแก : “ซึ่งท่านจะยกไปก็ควรอยู่ ซึ่งเล่าปีได้มีหนังสือมาห้ามท่าน ท่านจงมีหนังสือตอบเล่าปีไปให้เป็นไมตรีไว้ ว่าเล่าปีห้ามนั้น ท่านเห็นแก่เล่าปี แล้วจึงยกกลับไปเมืองกุนจิว” (น.143)

จากบทสนทนาข้างต้น โจโจปรึกษากวยแกว่าตนจะยกทัพกลับไปป้องกันลิโป้เพื่อปกป้องครอบครัวนั้น กวยแกเห็นอย่างไร กวยแกได้ให้ความร่วมมือในการสนทนา โดยพูดว่า “ซึ่งท่านจะยกไปก็ควรอยู่” เป็นการพูดโดยใช้หลักตรงประเด็น เพราะพูดตอบคำถามได้ตรงประเด็นกับที่โจโจถาม

จากนั้น กวยแก ได้ใช้หลักปริมาณในการพูด ให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็น เหมาะแก่วัตถุประสงค์กับโจโจ เพื่อแนะนำให้โจโจแก้ไขปัญหาที่เล่าปีมีหนังสือมาถึงไม่ให้โจโจยกไปตีเมืองชีจิ๋ว ดังบทสนทนาที่ว่า “ซึ่งเล่าปีได้มีหนังสือมาห้ามท่าน ท่านจงมีหนังสือตอบเล่าปีไปให้เป็นไมตรีไว้ ว่าเล่าปีห้ามนั้น ท่านเห็นแก่เล่าปี แล้วจึงยกกลับไปเมืองกุนจิว” และผลจากการเจรจาดังกล่าวเป็นผลให้โจโจเห็นชอบด้วย จึงแต่งหนังสือตามคำกวยแกแล้วส่งให้ทหารเล่าปี โจโจก็ยกทัพกลับไป ณ เมืองกุนจิว

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กวยแกใช้หลักตรงประเด็น และหลักปริมาณในการสนทนากับโจโจ ทำให้การพูดครั้งนี้สัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 3

โจโจ : “ครั้งนี้เราเสียรู้จึงเสียทหารเป็นอันมาก ตัวเรายังไม่ตายก็จะคิดแค้นลิโป้ให้จงได้”

กวยแก : “ถ้าท่านจะคิดแค้นลิโป้ก็เร่งคิดให้ทันที” (น.152)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อกวยแกได้ฟังโจโจเอ่ยอยากแค้นลิโป้ ก็ให้ความร่วมมือในการสนทนา ตอบกลับไปว่า “ถ้าท่านจะคิดแค้นลิโป้ก็เร่งคิดให้ทันที” การเจรจาดังกล่าวเป็นการตอบโดยใช้หลักตรงประเด็น คือ พูดแสดงความเห็นถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบทสนทนาไม่ออกนอกเรื่อง เป็นผลให้โจโจกล่าวถึงแผนการของตนที่คิดแค้นลิโป้ให้กวยแกฟัง ดังว่า

โจโจ : “ซึ่งท่านเตือนเราทั้งนี้ก็สมควร แลเขาม้าเลี้ยงนั้นเป็นทางทางจำเพาะเดิน เราจะยกทหารไปชุมนุมอยู่ข้างชอกเขา แล้วจะให้ทหารทั้งปวงซึ่งอยู่ในค่ายนั้นนุ่งขาวห่มขาว ทำเป็นร้องไห้รักเราว่าเพลิงไหม้ล้าบากมาถึงค่ายจึงตาย กิตติศัพท์ทั้งนี้รู้ถึงลิโป้ ลิโป้ก็จะกำเรียบทหารมาตีค่ายเราทางเขาม้าเลี้ยง เราจะนั่งสงบไว้ เห็นทัพหน้าล่องขึ้นมาถึงปากทางเราจึงจะยกทหารออกตีคัดกองทัพลิโป้ ก็เห็นจะจับตัวลิโป้ได้โดยสะดวก”

กุยกะ : “ซึ่งท่านคิดทั้งนี้ดีหาผู้เสมอมิได้”

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อกุยกะ ได้ฟังแผนการของโจโจแล้ว จึงให้ความร่วมมือในการสนทนา โดยใช้คำพูดยกย่องโจโจว่า “ซึ่งท่านคิดทั้งนี้ดีหาผู้เสมอมิได้” จากการพูดดังกล่าว จะเห็นว่า กุยกะใช้ **หลักวิธีพูด** คือ พูดยกย่องโจโจด้วยการใช้คำพูดที่ชัดเจน และกระชับว่า “ดีหาผู้เสมอมิได้” ซึ่งเป็นผลให้โจโจเกิดความพึงพอใจในตัวกุยกะมากยิ่งขึ้น

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักตรงประเด็น และหลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโจ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 4

กุยกะ : “ซึ่งมหาอุปราชกระทำดังนี้ก็ควรอยู่แล้ว แต่ตัวข้าพเจ้านายทัพนายกองแลราษฎรทั้งปวง ได้อยู่เย็นเป็นสุขก็เพราะบุญมหาอุปราช มหาอุปราชจะฆ่าตัวตายเสียบัดนี้ราษฎรทั้งปวงมิได้มีที่พึ่ง ก็จะได้ความเดือดร้อน”

โจโจ : “ท่านว่านี่ชอบอยู่แล้ว แต่ท่านจะขอเป็นคำขาดนั้นมิได้ จำเราจะทำให้เป็นตัวอย่าง”
(น. 241)

จากบทสนทนาข้างต้น โจโจคิดฆ่าตัวตาย สืบเนื่องจากตนได้เอ่ยปากไว้ว่า ถ้าทหารผู้ใดเบียดเบียนชาวบ้าน หรือเหยียบคันข้าวแต่คันหนึ่ง จะตัดศีรษะนายทัพนายกองผู้นั้น แต่มีที่โจโจขึ้นนั้นตกใจที่นกบินผ่านจึงขึ้นไปเหยียบนาข้าว โจโจจึงคิดจะทำเป็นตัวอย่างให้ทหารดูการสนทนาของกุยกะ จะเห็นว่ากุยกะใช้ **หลักวิธีพูด** โดยพูดให้ชัดเจนว่า ทำเช่นนั้นถูกต้องแล้ว แต่พูดเตือนให้โจโจรู้ถึงฐานะสำคัญของตัวโจโจที่มีต่อทหารและประชาราษฎร ว่าหากไม่มีโจโจเป็นที่พึ่งก็จะได้รับความเดือดร้อน ดังที่ว่า “แต่ตัวข้าพเจ้านายทัพนายกองแลราษฎรทั้งปวง ได้อยู่เย็นเป็น

สุขก็เพราะบุญมหาอุปราช มหาอุปราชจะฆ่าตัวตายเสียบัดนี้ราษฎรทั้งปวงมิได้มีที่พึ่ง ก็จะได้ความเดือดร้อน” ซึ่งเป็นผลให้โจโฉเห็นคล้อยตาม และรอดพ้นจากการตัดศีรษะตัวเอง เปลี่ยนมาเป็นตัดผม เพื่อให้ทหารเห็นเป็นตัวอย่างว่าแม้แต่ตน ถ้าทำผิดคำสั่งไป ก็ต้องถูกลงโทษ ซึ่งเป็นผลให้ทหารยิ่งนับถือและเกรงอาญาโจโฉมากยิ่งขึ้น

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดครั้งนี้สัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 5

โจโฉ : “เหตุใดท่านจึงมาต่อภายหลังขุนนางทั้งปวง”

กุยกะ : “ข้าอยู่เพราะทหารอ้วนเสี้ยวถือหนังสือมาให้ จึงเอาหนังสือให้โจโฉดู แล้วบอกว่า บัดนี้อ้วนเสี้ยวจะขอยกกองทัพไปตีกองซุนจ้าน ณ เมืองปักเป๋ง จะขอทหารแลเสบียงท่าน ในหนังสือนั้นว่ากล่าวหยาบช้า ถ้ามิให้ทหารแลเสบียงก็จะยกมาตีเมืองสุโต” (น.246)

จากบทสนทนาดังกล่าว โจโฉเห็นว่ากุยกะมาประชุมช้า จึงถามถึงสาเหตุ กุยกะให้ความร่วมมือในการสนทนาโดยตอบกลับไปว่า “ข้าอยู่เพราะทหารอ้วนเสี้ยวถือหนังสือมาให้” จากคำตอบจะเห็นว่า กุยกะชี้แจงเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา และตอบในสิ่งที่สอดคล้องกับคำถาม จึงเป็นการใช้หลักหลักตรงประเด็นในการตอบ

และเมื่อนำหนังสือให้โจโฉดู กุยกะใช้หลักปริมาณ อธิบายข้อความในหนังสือ ให้โจโฉรู้ว่าอ้วนเสี้ยวมาขอทหารและเสบียง หากไม่ให้จะยกมาตีสุโต และกล่าวประมาณการกระทำครั้งนี้ของอ้วนเสี้ยวว่าหยาบช้า การพูดดังกล่าวของกุยกะ จึงทำให้เกิดประเด็นการสนทนาต่อไป

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักตรงประเด็น และหลักปริมาณในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 6

โจโฉ : “เรารู้ระคายอยู่ว่าอ้วนเสี้ยวจะยกกองทัพมาตีเมืองนี้ ครั้นรู้ว่าเรายกกองทัพกลับมาแล้ว อ้วนเสี้ยวจึงว่าขอทหารแลเสบียงไปตีกองทัพงู ซึ่งอ้วนเสี้ยวว่ากล่าวทั้งนี้เป็นข้อหยาบช้า เราใครจะยกกองทัพไปตีเมืองก๊กจิ๋ว จับตัวอ้วนเสี้ยวฆ่าเสีย แต่เกรงอยู่ด้วยทหารเราน้อยแล้วก็อิโรยมา ท่านทั้งปวงเห็นประการใด”

กวยแอก : “ครั้งพระเจ้าฮั่น โจโกกับพระเจ้าฉื่อป้าอ่องทำการศึกนั้น พระเจ้าฉื่อป้าอ่องกล้าแข็งแล้วก็มีทหารเป็นอันมาก ฝ่ายพระเจ้าฮั่น โจโกนั้น ทหารก็น้อยแต่ชำนาญในการศึก คิดเอาชัยชนะพระเจ้าฉื่อป้าอ่องได้ เนื้อความทั้งนี้ก็ยอมแจ้งอยู่ ซึ่งอ้วนเสี้ยวมีทหารเป็นอันมากแต่หาความคิดมิได้ ท่านอย่าปรามภักด้วยทหารเราน้อย ถ้ายกไปทำการศึกแก่อ้วนเสี้ยว ข้าพเจ้าเห็นท่านจะมีชัยชนะ สิบประการ และอ้วนเสี้ยวจะแพ้แก่ท่านสิบประการ” (น.246)

จากบทสนทนาดังกล่าว โจโฉได้บอกกับกวยแอกว่า ตนพอทราบเรื่องที่อ้วนเสี้ยวกระทำการหยาบช้าบ้างแล้ว จึงปริศนาว่าหากจะรบด้วยอ้วนเสี้ยวก็เกรงว่ากำลังทหารโจโฉนั้นน้อย เมื่อกวยแอกได้ฟังคำโจโฉ จึงตอบกลับว่า “ครั้งพระเจ้าฮั่น โจโกกับพระเจ้าฉื่อป้าอ่องทำการศึกนั้น พระเจ้าฉื่อป้าอ่องกล้าแข็งแล้วก็มีทหารเป็นอันมาก ฝ่ายพระเจ้าฮั่น โจโกนั้น ทหารก็น้อยแต่ชำนาญในการศึก คิดเอาชัยชนะพระเจ้าฉื่อป้าอ่องได้ เนื้อความทั้งนี้ก็ยอมแจ้งอยู่ ซึ่งอ้วนเสี้ยวมีทหารเป็นอันมากแต่หาความคิดมิได้ ท่านอย่าปรามภักด้วยทหารเราน้อย ถ้ายกไปทำการศึกแก่อ้วนเสี้ยว ข้าพเจ้าเห็นท่านจะมีชัยชนะสิบประการ แลอ้วนเสี้ยวจะแพ้แก่ท่านสิบประการ” จากคำพูดดังกล่าวเป็นการพูด โดยใช้หลักวิธีพูด คือ พูดให้ชัดเจน โดยยกเอาตัวอย่างของพระเจ้าฮั่น โจโกและพระเจ้าฉื่อป้าอ่อง ให้โจโฉได้ฟัง เพื่อแสดงให้เห็นว่าแม้มีกำลังทหารน้อยก็เอาชนะศัตรูได้ และปิดท้ายด้วยการยกย่องโจโฉว่าโจโฉจะชนะอ้วนเสี้ยวสิบประการ จึงสอดคล้องกับหลักวิธีพูดในการสนทนา คือพูดเป็นลำดับขั้นตอน กล่าวสนับสนุนความคิดของโจโฉ ยกตัวอย่างประกอบ และกล่าวยกย่อง เพื่อให้โจโฉมีกำลังใจฮึกเหิม เป็นผลให้โจโฉเกิดความพึงพอใจ จนถามคำถามว่าจะชนะได้อย่างไร

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กวยแอกใช้หลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 7

โจโฉ : “เราจะชนะสิบประการนั้น แลอ้วนเสี้ยวจะแพ้สิบประการนั้นฉันใด ท่านจงวิตถารให้เราแจ้ง”

กฤษณะ : “ท่านจะชนะสิบประการนั้น คือท่านมิได้ถือตัว ถ้าจะทำการสิ่งใดผู้น้อยจะขัดท่านว่าผิดและชอบ ท่านก็เห็นด้วย ประการหนึ่ง น้ำใจท่านโอบอ้อมอารีต่อคนทั้งปวง แล้วจะทำการสิ่งใดก็ถือเอารับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้เป็นประมาณ คนทั้งหลายก็ยินดีด้วย ประการหนึ่ง ท่านจะว่ากล่าวสิ่งใดก็สิทธิ์ขาดมีสง่า คนทั้งปวงยำเกรงท่านเป็นอันมาก ประการหนึ่ง ใจท่านสัตย์ซื่อ เลี้ยงทหารโดยยุติธรรม ถึงญาติพี่น้องก็ว่ากล่าวมิเข้าด้วยผู้ผิด ประการหนึ่ง ท่านคิดจะทำการสิ่งใดเห็นเป็นความชอบก็ตั้งใจทำไปจนสำเร็จ ประการหนึ่ง ท่านจะรักผู้ใดก็รักโดยสุจริตมิได้ล่อลวง ประการหนึ่ง ท่านเลี้ยงคนซึ่งอยู่ใกล้กับอยู่ไกล ถ้าดีแล้วเลี้ยงเสมอกัน ประการหนึ่ง ท่านคิดการหนักหน่วงให้แน่นอนแล้วจึงทำการ ประการหนึ่งท่านจะทำการสิ่งใดก็ทำตามขนบธรรมเนียมโบราณ ประการหนึ่ง ท่านชำนาญในกลสงคราม ถึงกำลังข้าศึกมากกว่าท่าน ท่านจึงคิดเอาชัยชนะได้เป็นสิบประการ ฝ่ายอ้วนเสี้ยวจะแพ้ท่านสิบประการนั้นคือ อ้วนเสี้ยวเป็นคนถืออิสรियศมิได้เอาความคิดผู้ใด ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวเป็นคนหยาบช้า ทำการโดยโหวหาร ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวจะว่ากิจการสิ่งใดมิได้สิทธิ์ขาด ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวเห็นแก่ญาติพี่น้องของตัวเอง มิได้ว่ากล่าวตามผิดและชอบ ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวจะคิดการสิ่งใด มักกลับเอาดีเป็นร้ายเอาร้ายเป็นดี มิได้เชื่อใจของตัวเอง ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวจะเลี้ยงผู้ใดมิได้ปรกติ ต่อหน้าว่ารัก ลับหลังว่าชัง ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวมักรักคนซัดซึ่งประสมประสาน ผู้ใดห่างเหินถึงชื่อสัตย์ก็มีใจชัง ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวกระทำความผิดต่างๆ เพราะฟังคำคนยุ่ง ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวจะทำการสิ่งใด เอาแต่เอาเถอใจ มิได้ทำตามอย่างธรรมเนียมโบราณ ประการหนึ่ง อ้วนเสี้ยวมิได้รู้ในกลศึก แต่มักพอใจทำการศึกล่อลวง จะชนะก็ไม่รู้จะแพ้ก็ไม่รู้ เป็นสิบประการ ข้าพเจ้าจึงว่าท่านจะชนะสิบประการอ้วนเสี้ยวจะแพ้สิบประการ ดังนี้” (น.247)

จากบทสนทนาข้างต้น กฤษณะ ได้สนทนากับโจโฉ ถึงคุณสมบัติที่ดี 10 ประการ ของโจโฉ ที่สามารถเอาชนะอ้วนเสี้ยวได้ โดยกล่าวถึงรายละเอียดของลักษณะนิสัยที่ตรงข้ามกันของโจโฉกับอ้วนเสี้ยว ด้วยกฤษณะเคยอยู่ทำราชการกับอ้วนเสี้ยวมาก่อนจึงรู้ลักษณะนิสัยของอ้วนเสี้ยวดี เมื่อโจโฉ ถามว่าตนจะชนะอ้วนเสี้ยว 10 ประการใดบ้าง กฤษณะก็ให้ความร่วมมือในการสนทนาด้วยการเจงนิตย์ทั้ง 10 ประการทั้งของโจโฉ และของอ้วนเสี้ยว ให้โจโฉฟัง จะเห็นว่า กฤษณะ ใช้ **หลัก**

คุณภาพ ในการสนทนา คือ กุยกะ กล่าวถึงสิ่งที่ตนรู้อันจริง ว่านิสัยของโจโฉและอ้วนเสี้ยวเป็นอย่างไร เพราะตนเคยอยู่ทำราชการกับทั้งสองฝ่าย และกุยกะพูดเพื่ออธิบายในสิ่งที่ตนคิดให้โจโฉฟัง ไม่ได้มีจุดประสงค์อื่น ซึ่งก็เป็นผลให้โจโฉเกิดความพึงพอใจในตัวกุยกะเป็นอันมาก

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักคุณภาพในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 8

โจโฉ : “ท่านว่าทั้งนี้เราก็แข็งอยู่แล้ว แต่เกรงอยู่ว่า เราทำการรบบัดนี้จะไม่เหมือนคำของท่านว่า”

กุยกะ : “ซึ่งท่านตั้งแต่งลิโป้ไว้นั้น ข้าพเจ้าคิดเห็นว่าลิโป้เป็นคนหยาบซ่า มิได้รู้จักคุณท่าน ทุกวันนี้ลิโป้คิดจะทำร้ายท่าน แต่ยังมีได้ที่ อุปรมาเหมือนหนามหนึ่บอยู่ในอกท่าน บัดนี้อ้วนเสี้ยว ยกไปตีกองซุนจ้าน ถ้าท่านจะยกไปรบเอาเมืองอ้วนเสี้ยวก็เห็นจะได้โดยง่าย แต่เกรงอยู่ว่าลิโป้ จะยกมาตีเอาเมืองสุโต ขอให้ท่านยกกองทัพไปกำจัดลิโป้ ซึ่งเป็นศัตรูฝ่ายตะวันออกให้ราบคาบแล้ว จึงยกถ่วงไปตีเอาเมืองอ้วนเสี้ยว จึงจะไม่รู้ระวางหลัง” (น.248)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อโจโฉได้ฟังสิ่งที่กุยกะ พูดว่าตนจะชนะอ้วนเสี้ยว 10 ประการ ด้วยลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันระหว่างโจโฉกับอ้วนเสี้ยว ก็เห็นด้วยกับกุยกะ แต่ยังคงกลัวว่าจะชนะอ้วนเสี้ยวได้อย่างไร เมื่อกุยกะเห็นโจโฉไม่มั่นใจในการออกรบ จึงพูดแนะนำโดยใช้หลักวิธีพูด คือ ชี้แจงให้โจโฉฟังอย่างเป็นขั้นเป็นตอนว่า ควรจะกำจัดศัตรูอย่างไร โดยเริ่มจากกำจัด ลิโป้ คนหยาบซ่า แล้วจึงยกไปตีอ้วนเสี้ยว โดย การพูดของกุยกะจะมีการให้เหตุผลมาสนับสนุนความคิดด้วยว่า ทำไมจึงควรกำจัดลิโป้ก่อน แล้วจึงยกกลับมาตีอ้วนเสี้ยว จะทำให้โจโฉชนะได้

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 9

โจโจ : “ลิโป้ยกมาตีเมืองเสียวฟ่าย เราจะยกกองทัพไปช่วยเล่าปี่ ซึ่งอ้วนเสี้ยวจะยกมานั้น เรามีไว้วัดก เราเกรงแต่เล่าเปียว เตียวสัว จะยกวกมาตีเอาเมืองเรา”

ซุนฮิว : “เล่าเปียว เตียวสัว ฟังเสียทีแก่เรา เห็นไม่อาจที่จะคิดอ่านมา ลิโป้นั้นเป็นคน มีฝีมือ ทั้งน้ำใจกำเริบที่จะตั้งตัวเป็นใหญ่อยู่ ละไว้นานลิโป้กับอ้วนสุดคบคิดกันกำลังจะมากขึ้น ซึ่งท่านคิดกำจัดนั้นเห็นจะขัดสน”

กวยแก : “ซึ่งซุนฮิวว่านี่ชอบนัก ให้มหาอุปราชยกไปกำจัดลิโป้เสีย แต่กำลังอ่อนอยู่ขณะนี้ เห็นจะได้โดยง่าย” (น.252)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อโจโจได้ฟังความคิดกวยแก ที่เสนอว่าให้ยกไปตีลิโป้ ตนไม่กังวล แต่เกรงว่า เล่าเปียวกับเตียวสัวจะยกมาตีเมือง ซุนฮิวจึงเสนอความเห็น ว่า เล่าเปียว เตียวสัวฟังเสียที แก่โจโจ แต่ลิโป้เป็นคนน้ำใจกำเริบ ให้รีบกำจัดลิโป้ เมื่อกวยแก ได้ฟัง ซุนฮิวพูด ซึ่งต้องกันกับ ความคิดของตน กวยแกก็เริ่มพูดสนับสนุนความคิดดังกล่าวทันทีว่า “ซึ่งซุนฮิวว่านี่ชอบนัก ให้มหา อุปราชยกไปกำจัดลิโป้เสีย แต่กำลังอ่อนอยู่ขณะนี้เห็นจะได้โดยง่าย” จากการพูดดังกล่าวเป็นการใช้ หลักตรงประเด็น คือ พูดในสิ่งที่สอดคล้องต้องกันกับบทสนทนา เพื่อสนับสนุนให้โจโจกำจัดลิโป้ ซึ่งก็เป็นผลให้โจโจเห็นชอบด้วยกับความคิดดังกล่าว

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กวยแกใช้หลักตรงประเด็นในการสนทนากับโจโจ ทำให้ การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 10

โจโจ : “บัดนี้เตียวเอ็งก็ตายแล้ว ศัตรูเราฝ่ายเหนือยังเกรงอยู่แต่อ้วนเสี้ยว ฝ่ายตะวันตกนั้น เล่าเปียว เตียวสัวก็มีกำลัง เราจะไว้ใจมิได้ เรามาล้อมเมืองแท้ฝื่อไว้นานแล้ว ทหารทั้งปวงก็อดโรย เราคิดจะกลับเมืองสูโตบำรุงทแกล้วทหารให้บริบูรณ์ก่อน จะได้ป้องกันอันตรายเมืองเราด้วย ท่านทั้งปวงเห็นประการใด”

ซุนฮก : “เราทำการครั้งนี้ลิโป้ก็เสียทีแก่เราเป็นอันมาก จวนจะได้ตัวอยู่แล้ว ซึ่งจะกลับไปเสียนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าลิโป้จะมีกำลังขึ้น ถึงเราจะทำการสืบไปนั้นก็ยิ่งยาว”

กุยกะ : “มหาอุปราชอย่าวิตกเลย เมืองเห่ฝือนี่ข้าพเจ้าจะคิดกลอุบายให้แตกจงได้”

(น.267-268)

จากบทสนทนาข้างต้น จะเห็นว่าโจโฉมีความกังวลว่าข้าศึกจะยกมาตีสุโตะ ซุนฮก ก็ออกความเห็นว่าการให้สู้รบกับลิโป้ที่เมืองเห่ฝื่อต่อไป ซึ่งก็ต้องกันกับความคิดของกุยกะ กุยกะจึงบอกแก่โจโฉว่า “มหาอุปราชอย่าวิตกเลย เมืองเห่ฝือนี่ข้าพเจ้าจะคิดกลอุบายให้แตกจงได้” จะเห็นว่ากุยกะใช้หลักวิธีพูด คือ ถ้อยคำที่กุยกะใช้นั้นแสดงความชัดเจน ถึงความมั่นใจที่จะเอาชนะลิโป้ได้ เพื่อให้โจโฉคลายความกังวลใจ เป็นผลให้โจโฉถามกุยกะว่าจะทำประการใด

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 11

โจโฉ : “ท่านจะทำประการใด”

กุยกะ : “บัดนี้ก็เป็นเทศกาลน้ำเหนือหลังลงแม่น้ำใหญ่ ซึ่งไหลผ่านมาริมเมืองเห่ฝือนั้นทางทิศตะวันตก ขอให้ท่านคิดอ่านเกณฑ์ทหารทศน้ำไว้ข้างใต้เมืองแล้วพากแม่น้ำข้างตะวันตกนั้น ให้ท่านทำท่านบกั้นน้ำไว้อย่าให้บ่าออกได้ ให้น้ำไหลเข้าเมืองเห่ฝื่อ ลิโป้ก็เห็นจะเสียทีแก่เรา”

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อโจโฉได้ยินกุยกะว่าจะคิดแผนการเอาเมืองเห่ฝื่อให้ได้ จึงถามกุยกะว่าจะทำประการใด กุยกะ จึงตอบกลับไปด้วยโดยการพูดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนว่า “บัดนี้ก็เป็นเทศกาลน้ำเหนือหลังลงแม่น้ำใหญ่ ซึ่งไหลผ่านมาริมเมืองเห่ฝือนั้นทางทิศตะวันตก ขอให้ท่านคิดอ่านเกณฑ์ทหารทศน้ำไว้ข้างใต้เมืองแล้วพากแม่น้ำข้างตะวันตกนั้น ให้ท่านทำท่านบกั้นน้ำไว้อย่าให้บ่าออกได้ ให้น้ำไหลเข้าเมืองเห่ฝื่อ ลิโป้ก็เห็นจะเสียทีแก่เรา”จากการพูดดังกล่าว จึงสอดคล้องกับการใช้หลักวิธีพูด และเป็นผลให้โจโฉเกิดความมั่นใจและเห็นด้วยกับแผนการสู้รบดังกล่าว

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุญแจใช้หลักวิธีพูดในการสนทนากับโจโจ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 12

กุญแจ : “เหตุใดท่านจึงให้เล่าปีเป็นแม่ทัพไป”

โจโจ : “บัดนี้ฮวันสุดจะยกไปเข้าด้วยกับฮวันเสี้ยว เราจึงให้เล่าปีเป็นแม่ทัพคุมทหารไปสกัดฮวันสุดทางเมืองกจิ่ว”

กุญแจ : “ซึ่งท่านมิได้ฆ่าเล่าปีเสีย เอาไว้ใช้สอยนั้นก็ควรอยู่ บัดนี้ให้เล่าปีเป็นแม่ทัพไปนั้นไม่ชอบ อันโบราณกล่าวไว้ว่าถ้าผู้เป็นแม่ทัพถืออาญาสิทธิ์ครั้งหนึ่ง ก็มีน้ำใจกว้างขวางคิดการกำริบได้ถึงพันครั้ง ข้าพเจ้าเห็นว่าเล่าปีมีกำลังขึ้นจะเอาใจออกหากท่าน ภายหน้าไปท่านจะได้รับความเดือดร้อน เพราะเล่าปีเป็นมันคง ให้ท่านเร่งคิดจงควร” (น.291)

จากบทสนทนาข้างต้น กุญแจ สนทนากับโจโจ ถึงเรื่องที่ โจโจให้เล่าปีเป็นแม่ทัพคุมทหารไปสกัดฮวันสุด จึงถามถึงเหตุผลที่โจโจมอบอำนาจให้เล่าปี ไปอย่างตรงไปตรงมาว่า “เหตุใดท่านจึงให้เล่าปีเป็นแม่ทัพไป” จากการถามดังกล่าวจะเห็นว่าสอดคล้องกับ **หลักตรงประเด็น** คือ พูดถามสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบทสนทนาอย่างตรงไปตรงมา โจโจ จึงตอบกลับกุญแจถึงเหตุผลที่ต้องการให้เล่าปีไปสกัดฮวันสุด เมื่อกุญแจได้ฟัง จึงกล่าวแก่โจโจ ว่า “ซึ่งท่านมิได้ฆ่าเล่าปีเสีย เอาไว้ใช้สอยนั้นก็ควรอยู่ บัดนี้ให้เล่าปีเป็นแม่ทัพไปนั้นไม่ชอบ อันโบราณกล่าวไว้ว่าถ้าผู้เป็นแม่ทัพถืออาญาสิทธิ์ครั้งหนึ่ง ก็มีน้ำใจกว้างขวางคิดการกำริบได้ถึงพันครั้ง ข้าพเจ้าเห็นว่าเล่าปีมีกำลังขึ้นจะเอาใจออกหากท่าน ภายหน้าไปท่านจะได้รับความเดือดร้อนเพราะเล่าปีเป็นมันคง ให้ท่านเร่งคิดจงควร” จากการพูดของกุญแจ จะเห็นว่า กุญแจ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้โจโจ เปลี่ยนใจไม่ให้เล่าปีเป็นแม่ทัพ เพราะเกรงว่าเมื่อเล่าปีมีกำลังมากขึ้น จะกลับมาสู้รบกับโจโจ จึงพูดโดยอ้างถึงคำสอนโบราณ และบอกความคิดของตนว่าในภายหน้าหากเล่าปีมีกำลังจะเอาใจออกหากโจโจเพื่อเตือนสติโจโจ ให้เปลี่ยนใจเอาเล่าปีกลับมา ซึ่งเป็นการพูดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน มีเหตุมีผลในการกล่าวอ้าง จะเห็นว่าสอดคล้องกับ **หลักวิธีพูด** และจากการพูดดังกล่าวก็เป็นผลให้โจโจ สั่งให้เอาทหารห้าร้อยไปหาเล่าปีให้ยกกองทัพกลับมา

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุญแจใช้หลักตรงประเด็นในการถาม และใช้หลักวิธีพูดในการเสนอความคิดเห็นของตนกับ โจโจ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 13

กุญแจ : “ซึ่งท่านให้ไปหาเล่าปีแลเล่าปีมีมานั้น ท่านเห็นประจักษ์เหมือนคำข้าพเจ้าว่าแล้วหรือ”

โจโจ : “เราได้ออกปากให้เล่าปีไปแล้ว ถ้าขึ้นจะให้กลับมาก็จะได้ แต่จะเห็นว่าเราเจรจาเป็นสองคำไป ถึงมาตรว่าเล่าปีจะมีใจกำเริบคิดร้ายต่อเรา เราก็จะกลัวอะไรกับฝีมือเล่าปีเพียงนี้แล้วเราก็ได้แต่งให้จุหลงกับล่อเจิวกำกับไปด้วย ถ้าเล่าปีคิดเอาใจออกหากเราดั่งนั้น เห็นจุหลงกับล่อเจิวจะให้มีหนังสือกลับมาแจ้งเนื้อความแก่เราเป็นมั่นคง” (น.291)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อเคาฑูมารายงานว่าเล่าปีไม่ยอมกลับ กุญแจ จึงพูดขึ้นว่า “ซึ่งท่านให้ไปหาเล่าปีแลเล่าปีมีมานั้น ท่านเห็นประจักษ์เหมือนคำข้าพเจ้าว่าแล้วหรือ” เป็นการกล่าวเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อกุญแจได้ฟังเคาฑูมารายงาน ซึ่งต้องกันกับความคิดกุญแจ ว่าเล่าปีคิดเอาใจออกห่างโจโจ โดยใช้การถามกลับ ว่า “ท่านเห็นประจักษ์เหมือนคำข้าพเจ้าว่าแล้วหรือ” จากการ พูดดังกล่าว กุญแจใช้หลักตรงประเด็นในการพูด คือ พูดเฉพาะสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การสนทนา และถามโจโจอย่างตรงไปตรงมา ทำให้โจโจรู้สึกตัวว่าตัดสินใจพลาดไป

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุญแจใช้หลักตรงประเด็นในการสนทนา ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 14

โจโจ : “เราจะยกกองทัพไปรบเล่าปี ณ เมืองซีจิวฝ่ายทิศตะวันออก แต่คิดเกรงอยู่ข้างฝ่ายทิศเหนือ เกลือกฮ้วนเสี้ยวจะยกกองทัพมาโจมตีเอาเมืองฮูโต ท่านจะคิดเห็นประการใด”

กุยแก : “อันความคิดอ้วนเสี้ยว นั้น ถ้าจะทำการสิ่งใดก็รวดเร็ว จะใช้ผู้ใดอ้วนเสี้ยว มักคิด สงสัยมิวางใจ ประการหนึ่ง ทหารทั้งปวงก็แก่งแย่งกันถึงจะยกมาตีเมืองสุโต ก็เห็นจะไม่สมความคิด อันเล่าปีนั้นก็พึ่งได้กลับไปอยู่เมืองซีจิว แล้วทหารของเรา ก็คิดไปด้วย ซึ่งจะคิดการศึกไปนั้น เห็นทหารทั้งปวงยังไม่พร้อมเป็นใจเดียวกัน ครั้นจะนั่งไว้ ทหารก็จะ เป็นใจประนอมกันเข้า ขอเร่ง ยกทัพไปตีเมืองซีจิวเสียก่อน” (น.331)

จากบทสนทนาข้างต้น โจโฉถามความคิดเห็นของกุยแก ว่าต้องการยกทัพไปรบเล่าปี แต่กลัวอ้วนเสี้ยวรู้และจะยกทัพมาตีเมืองสุโต กุยแก ได้ตอบคำถามโดยชี้แจงลักษณะนิสัยอ้วนเสี้ยว ที่มีความระแวงในการใช้คน การสั่งการของอ้วนเสี้ยวแก่ทหารที่จะยกมาตีสุโต จึงยากที่จะสำเร็จ ส่วนฝ่ายเล่าปีนั้นยังมีทหารของโจโฉอยู่กับทัพของเล่าปี ทหารนั้นยังไม่รวมใจเข้าเป็นพวกเล่าปี แต่หากปล่อยทิ้งไว้ ทหารจะกลายเป็นพวกเล่าปีไป จึงแนะนำโจโฉว่าควรยกทัพไปตีเมืองซีจิวก่อน

ดังนั้น การตอบคำถามของกุยแกข้างต้น จึงสอดคล้องกับ **หลักตรงประเด็น** คือ พูดถึง อ้วนเสี้ยว ซึ่งเป็นบุคคลที่โจโฉกังวลว่าจะยกมาตีเมืองสุโต และพูดถึงเล่าปีที่โจโฉต้องการยกทัพไปตี และสรุปความคิดของคนให้โจโฉทราบว่า เห็นว่าควรยกไปตีเมืองซีจิวก่อน เป็นการตอบ คำถามโจโฉอย่างตรงประเด็น ตามที่โจโฉต้องการทราบ ไม่ได้ตอบนอกประเด็นแต่อย่างใด การเจรจาดังกล่าวเป็นผลให้โจโฉยกทัพไปตีซีจิว

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยแกใช้หลักตรงประเด็นในการสนทนากับโจโฉ ทำให้ การพูดสัมฤทธิ์ผล ซึ่งเมื่อโจโฉได้ฟังก็มีความยินดี จึงตอบกุยแกว่า “ซึ่งเราถามนี้ แกล้งจะดู ความคิดท่าน ท่านว่ามาก็เหมือนน้ำใจเราคิด”

บทสนทนาที่ 15

ฝ่ายอ้วนถ้ำกับอ้วนซงนั้นหนีเข้าไปเมืองกิ่วได้ แล้วให้ทหารขึ้นรักษาหน้าที่เชิงเทียนไว้ แต่อ้วนฮีกับโกกันคุมทหารตั้งค่ายรับโจโฉอยู่นอกเมือง โจโฉเกณฑ์ทหารให้ตั้งค่ายลง แล้วคุม ทหารไปตีค่ายอ้วนฮี โกกันเป็นหลายครั้งก็มิได้

กุยแก : “อ้วนเสี้ยวก็ตายแล้ว อันทหารซึ่งเราจับไว้ได้นั้นบอกว่า บุตรอ้วนเสี้ยวทั้งสามคน นั้นก็แก่งแย่งกันอยู่ ผู้น้อยจะตั้งตัวเป็นใหญ่ครั้งนี้ หากมีศึกมาจึงเข้าประนอมช่วยกันคิดอ่านป้องกัน

เมือง แม้ว่าวางศึกอยู่ต่างคนต่างจะแข็งเมืองไว้ก็จะเกิดรบพุ่งกันขึ้นเอง ขอให้ท่านละเมืองกัจฉ์เสียดก่อน ยกกองทัพไปตีเอาเมืองเกงจิวแลหัวเมืองฝ่ายใต้กำจัดเล่าเปียวเสียดก่อน ฝ่ายบุตรอ้วนเสี้ยวทั้งสามคนนั้นเห็นกองทัพเราเลิกไป ก็จะคิดอ่านรบพุ่งชิงเมืองกันขึ้นเอง เมื่อเห็นกำลังถอยลงแล้ว จึงค่อยยกมาตีเอาเมืองกัจฉ์ก็จะได้โดยง่าย”

โจโฉเห็นชอบด้วย จึงเลิกกองทัพกลับมาถึงค่ายตำบลลิหยง (น. 446-447)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อโจโฉไม่สามารถรบชนะเอาเมืองกัจฉ์ได้ จึงปรึกษากุยกะว่าจะทำอะไรดี กุยกะให้ความร่วมมือในการสนทนาตอบกลับไปว่า ให้โจโฉทิ้งเมืองกัจฉ์ก่อน เพราะบุตรของอ้วนเสี้ยวสามคน จะแย่งชิงเมืองกันเอง ดังที่ว่า “ผู้น้อยจะตั้งตัวเป็นใหญ่ครั้งนี้หากมีศึกมาจึงเข้าประนอมช่วยกันคิดอ่านป้องกันเมือง แม้ว่าวางศึกอยู่ต่างคนต่างจะแข็งเมืองไว้ก็จะเกิดรบพุ่งกันขึ้น” การพูดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการใช้หลักปริมาณ คือ พูดให้ข้อมูลที่จำเป็นในการสนทนาเพื่อให้โจโฉวางใจ เลิกทัพกลับไปก่อน

จากนั้นกุยกะได้ ให้คำแนะนำโจโฉ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนว่า เมื่อเลิกทัพที่เมืองกัจฉ์แล้ว ก็ให้ยกไปตีเมืองเกงจิวกำจัดเล่าเปียวก่อน หลังจากนั้นจึงยกกลับมาตีเมืองกัจฉ์ ซึ่งการพูดดังกล่าวสอดคล้องกับการใช้หลักวิธีพูด คือ พูดชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน ในการสนทนา ซึ่งเป็นผลให้โจโฉเห็นชอบด้วย

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักปริมาณ และหลักวิธีพูด ในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 16

โจโฉ จึงปรึกษาทหารทั้งปวงว่า : “เราจะคิดประการใดจึงจะได้ตัวอ้วนซงมา”

กุยกะ : “ขอให้แต่งทหารอ้วนเสี้ยวซึ่งมาอยู่ด้วยท่านนั้น ยกกองทัพไปคิดอ่านทำการรบพุ่งจับตัวอ้วนซงมา” (น. 467)

โจโจ ปรึกษา ทหารด้วยต้องการตัวอ้วนซง ซึ่งเป็นบุตรอ้วนเสี้ยวที่หนีไปได้ หลังจาก
ที่โจโจยึดเมืองกิ่วได้ ด้วยกลัวอ้วนซงจะยกทัพมาตีเอาเมืองคืน เมื่อ กุยกะ ได้ฟัง จึงตอบอย่าง
ตรงไปตรงมาว่า ให้ยกทัพไปรบ แล้วจับตัวอ้วนซงมา เป็นการตอบคำถามโดยแสดงความคิดเห็น
ของตนอย่างตรงไปตรงมา พูดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาระสนทนา การพูดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับ
การใช้หลักตรงประเด็น คือ พูดเฉพาะสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการสนทนา

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักตรงประเด็น ในการสนทนากับโจโจ ทำให้
การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 17

ในขณะนั้น โจโจปราบปรามไพร่พลบ้านเมืองให้อยู่เป็นปรกติแล้ว จึงปรึกษากับทหาร
ทั้งปวงว่าเราจะยกกองทัพไปตีเอาหัวเมืองฝ่ายตะวันตกซึ่งขึ้นแก่เมืองกิ่ว ทั้งจะได้ตัวอ้วน
อ้วนซงด้วย จึงจะสิ้นเสี้ยนหนาม

โจหองกับทหารรองจึงห้ามว่า : “อ้วนสี อ้วนซงนั้นเห็นจะไม่เข้าอาศัยอยู่ในเมืองได้ จะพา
กันชุมนุมอยู่ในป่า ถึงมาครว่า จะมีทหารอยู่ด้วยก็น้อย อันหัวเมืองตะวันตกนั้นเป็นแต่หัวเมือง
เล็กน้อยแล้วทางก็ไกล ซึ่งจะยกส่งไปตีนั้นเห็นไม่ควร เกลือกเล่าเปียวกับเล่าปี่รู้ก็จะยกไปตีเมือง
สุโต เห็นท่านจะขึ้นไปช่วยไม่ทัน ขอให้ท่านยกกองทัพกลับไปรักษาเมืองสุโตไว้ดีกว่า”

กุยกะ : “ซึ่งโจหองว่านี้ไม่ชอบ อันหัวเมืองฝ่ายตะวันตก เมื่ออ้วนเสี้ยวอยู่นั้นก็ทำนุบำรุง
เป็นปรกติอยู่ การศึกก็ไม่มาถึง เห็นจะมีใจประมาทอยู่ บัดนี้อ้วนสี อ้วนซงก็ไปอาศัยอยู่ด้วยจำเรา
จะยกกองทัพไปปราบปรามให้สิ้นทีเดียวนั้นเล่าเปียวนั้นเป็นแต่คนช่างพูด จะคิดการสิ่งใด
ก็ไม่ตลอด บัดนี้ได้เล่าปี่มาไว้ ครั้นจะทำนุบำรุงให้ถึงขนาด เล่าเปียวก็ไม่ไว้ใจเล่าปี่ อันเล่าปี่ก็เห็น
จะไม่เป็นใจสุจริตต่อเล่าเปียว การทั้งปวงซึ่งคิดกันนั้นก็แก่งแย่งกันอยู่ ไม่ควรที่จะเกรงเล่าเปียว
กับเล่าปี่ ขอให้ท่านยกไปปราบปรามหัวเมืองฝ่ายตะวันตกเสียให้ราบก่อนจึงจะควร” (น. 470-471)

จากบทสนทนาข้างต้น เมื่อโจโจ ตีเมืองกิ่วได้แล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวอ้วนสี และอ้วนซง
ได้ จึงต้องการยกไปตีเมืองขึ้นของกิ่วที่มีอ้วนสี และอ้วนซงไปอาศัยอยู่ โจหอง จึงร้องห้ามด้วย
เกรงว่า เล่าเปียวจะยกมาตีสุโต ถ้าโจโจยกทัพออกรบ

เมื่อกุยกะ ได้ฟังดังนั้น จึงพูดขึ้นอย่างตรงไปตรงมาถึงความคิดของโจหงว่า “ซึ่งโจหงว่านี่ไม่ชอบ” การพูดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการใช้หลักตรงประเด็น คือ พูดถึงสิ่งที่ประเด็นในการสนทนาอย่างตรงไปตรงมา

จากนั้น กุยกะจึงกล่าวถึงความคิดของตนที่ไม่เห็นด้วยว่า “อันหัวเมืองฝ่ายตะวันตกเมื่ออ้วนเสี้ยวอยู่นั้นก็ทำนุบำรุงเป็นปรกติอยู่ การศึกก็ไม่มีถึง เห็นจะมีใจประมาทอยู่ บัดนี้อ้วนฮี อ้วนซงก็ไปอาศัยอยู่ด้วย จำเราจะยกกองทัพไปปราบปรามให้สิ้นทีเดียว” จากการพูดดังกล่าวจะเห็นว่า กุยกะพูดอธิบายเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดโจหง โดยให้ข้อมูลที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ฟังในวงสนทนาได้เห็นถึงเหตุผลที่ตนคัดค้านว่า ควรยกทัพไปกำจัดอ้วนฮี และอ้วนซง ซึ่งสอดคล้องกับหลักปริมาณ คือ มีการให้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสมในการคัดค้าน

จากนั้น จึงพูดถึงลักษณะนิสัยของเล่าเปียว ที่ตนรู้ว่า “อันเล่าเปียวนั้นเป็นแต่คนช่างพูด จะคิดการสิ่งใดก็ไม่ตลอด บัดนี้ได้เล่าปีมาไว้ ครั้นจะทำนุบำรุงให้ถึงขนาด เล่าเปียวก็ไม่ไว้ใจเล่าปี อันเล่าปีก็เห็นจะไม่เป็นใจสุจริตต่อเล่าเปียว การทั้งปวงซึ่งคิดกันนั้นก็แก่งแย่งกันอยู่ ไม่ควรที่จะเกรงเล่าเปียวกับเล่าปี” ซึ่งการพูดดังกล่าวจะสอดคล้องกับหลักคุณภาพ คือ พูดในสิ่งที่กุยกะรู้จริงถึงนิสัยที่เด่นชัดของเล่าเปียว

และสรุปความคิดเห็นของตนว่า “ขอให้ท่านยกไปปราบปรามหัวเมืองฝ่ายตะวันตกเสียให้ราบก่อนจึงจะควร” จากการพูดดังกล่าวเป็นการพูดอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสรุปความคิดเห็นของตน ซึ่งสอดคล้องกับหลักตรงประเด็น และจากการพูดดังกล่าวเป็นผลให้โจโจเห็นด้วยกับความคิดของกุยกะ

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กุยกะใช้หลักปริมาณ หลักคุณภาพ และหลักตรงประเด็น ในการสนทนากับโจหง และโจโจ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

บทสนทนาที่ 18

โจโนร้องไห้รักแล้วว่า : “ซึ่งท่านป่วยนี้เพราะเรายกกองทัพพาท่านมา เราไม่มีความสบาย จะใคร่ยกกลับไปเมือง”

กฤษณะจึงตอบว่า : “อันคุณของท่านมีอยู่แก่ข้าพเจ้าเป็นอันมาก อย่าวิตกถึงข้าพเจ้าเลย ถึงมาตรว่าข้าพเจ้าจะตายก็จะเอาชีวิตแทนคุณท่าน อันคำโบราณกล่าวไว้ว่า การสิ่งใดเห็นได้ การแล้ว ก็ให้เร่งคิดอ่านทำการไปกว่าจะสำเร็จ ซึ่งจะยกกองทัพไปครั้งนี้ ข้าพเจ้าเห็นจะช้าทหาร ก็จะลำบากนัก แล้วชาวเมืองรู้ก็จะเตรียมไว้รับพุ่ง ขอให้ตั้งกองทัพไว้ที่นี่ ให้จัดแจงทหาร ซึ่งกล้าแข็งเอาเสบียงใส่คานเอาถืออาวุธสำหรับมือ แล้วจับชาวบ้านให้นำทางไปเที่ยวโจมตีเอา อย่าให้ทันชาวเมืองรู้ตัวก็จะได้โดยง่าย” (น.471)

จากบทสนทนาข้างต้น จะเห็นถึงความรักระหว่างโจโฉ และกฤษณะ เมื่อโจโฉเห็นกฤษณะป่วยจึงต้องการจะยกทัพกลับไปเมือง ในตอนนี้จะเห็นว่ากฤษณะ ได้แสดงความจงรักภักดีแก่โจโฉ ดังที่ว่า “อันคุณของท่านมีอยู่แก่ข้าพเจ้าเป็นอันมาก อย่าวิตกถึงข้าพเจ้าเลย ถึงมาตรว่าข้าพเจ้าจะตายก็จะเอาชีวิตแทนคุณท่าน” จากการพูดดังกล่าว กฤษณะ พูดอย่างตรงไปตรงมา เมื่อรู้ว่าโจโฉเป็นกังวลว่าตนป่วย ก็พูดตรงๆว่า โจโฉมีบุญคุณ จะเอาชีวิตตนแทนคุณแก่โจโฉ ซึ่งสอดคล้องกับ **หลักตรงประเด็น** คือ พูดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสนทนาอย่างตรงไปตรงมา

จากนั้น กฤษณะก็พูดอย่างคำกล่าวโบราณขึ้นมาว่า “ การสิ่งใดเห็นได้ การแล้ว ก็ให้เร่งคิดอ่านทำการไปกว่าจะสำเร็จ” เป็นการพูดให้โจโฉเห็นความสำคัญกับการรบมากกว่าชีวิตตน การยกคำกล่าวโบราณ จึงสอดคล้องกับการใช้ **หลักปริมาณ** คือ พูดให้สาระเท่าที่จะเป็นกับวัตถุประสงค์ของการสนทนา ในการให้ข้อมูล เพื่อเตือนโจโฉ และพูดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนแนะนำให้โจโฉหยุดตั้งกองทัพไว้ที่นี่ และให้จับเอาชาวบ้านนำทางไปโจมตีไม่ให้ชาวเมืองงูตัว ก็จะได้เมืองโดยง่าย ซึ่งการพูดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่กำลังสื่อความหมายให้ชัดเจน จึงสอดคล้องกับ **หลักวิธีพูด** คือ พูดให้ชัดเจนโดยใช้การพูดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งทำให้โจโฉ เกิดความรักในตัวกฤษณะเป็นอย่างมาก และทำตามที่กฤษณะบอกทุกอย่าง

สรุป จากบทสนทนาข้างต้น กฤษณะใช้หลักตรงประเด็น หลักปริมาณ และหลักวิธีพูด ในการสนทนากับโจโฉ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล